

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelvű világ- és összehasonlító irodalom mellékszak

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Eszttétikai hermeneutika LLT3208						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Serestély Zalán						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Serestély Zalán						
2.4 Tanulmányi év	II.	2.5 Félév	3.	2.6. Az értékelés módja	C	2.7 A tantárgy típusa	Kö A

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					13
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Konzultáció					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	56				
3.8 A félév össz-óraszama	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadóterem, vetítő
5.2 A szeminárium / labor	• szemináriumterem, vetítő, számítógép

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Az esztétikai tapasztalat reflektált megközelítése; e megközelítés aktualitásának tudatosítása a globális piacgazdaság korában Művészetértelmezés mint esztétikai tapasztalat
Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Az esztétikai tapasztalattal kapcsolatos aktuális kérdések beillesztése a „hagyománytörténelembe”; a klasszikus esztétika kérdéseinek újrafogalmazása a testtapasztalat, a globális piacgazdaság és a művészetpolitika problémái felől Az „esztétikai megkülönböztetés” gyakorlatának meghaladása („esztétikai meg-nem-különböztetés”) Önálló kutatási program kimunkálása (egyéni és csoportos)

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az esztétikai gondolkodás hagyományának politikai szempontú újraértelmezése, az esztétikai tapasztalat prioritásának tudatosítása az (esztétikai) ismeretekkel szemben
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>Az előadássorozat a képek esztétikai megközelítését a vizuális tapasztalatok politikai dimenziói felől provokálja.</p> <p>A szemináriumok során olyan irodalmi művek, filmek értelmezésére teszünk kísérletet, melyek a klasszikus esztétika érvényességét politikai, illetve szociális problémák tükrében kérdezik újra.</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Túllépni a tiszta esztétikumon	Előadás, beszélgetés, interaktív eljárások	
2. Művészet és pénz	Előadás, beszélgetés, interaktív eljárások	
3. A nem-esztétikai művészet	Előadás, beszélgetés, interaktív eljárások	
4. A képek politikája	Előadás, beszélgetés, interaktív eljárások	
5. A látás fenomenológiája	Előadás, beszélgetés, interaktív eljárások	
6. Képfétis, az esztétikai túltermelése	Előadás, beszélgetés, interaktív eljárások	
7. Design/művészet az antropocén korban	Előadás, beszélgetés, interaktív eljárások	

Könyvészet

1. Túllépni a tiszta esztétikumon

Jacques Rancière, *Esztétika és politika. Az érzékelhető felosztása*, Műcsarnok, Budapest, 2009.
 Bagi Zsolt, *Az esztétikai hatalom elmélete. Kulturális felszabadítás egy újbarokk korban*, Napvilág Kiadó, 2017.

2. Művészet és pénz

Boris Groys, *Művészet és pénz = A szem*, 2016. 03. 06. (<https://aszem.info/2016/03/boris-groys-muveszet-es-penz/>)

Boris Groys, *Műalkotás és árú = A szem*, 2016. 02. 21. (<https://aszem.info/2016/02/boris-groys-mualkotas-es-aruj/>)

3. A nem-esztétikai művészet

Seregi Tamás, *A nem-esztétikai művészet – a tudománytól a konstrukcióig = Cirka Művészeti Folyóirat*, 2016. 06. 24. (<http://www.cirkart.hu/2016/06/24/a-nem-esztetikai-muveszet-a-tudomanytol-a-konstrukcioig/>)

Seregi Tamás, *A művészeti és az esztétikai szféra különválása a 19. században = Cirka Művészeti Folyóirat*, 2016. 03. 01. (<http://www.cirkart.hu/2016/03/01/a-muveszeti-es-az-esztetikai-szfera-kulonvalasa-a-19-szazadban/>)

4. A képek politikája

Hans Ulrich Gumbrecht, *A jelenlét előállítása. Amit a jelentés nem közvetít*, Ráció – Historia Litteraria Alapítvány, Budapest, 2010.

François Jullien, *A meztelenség lényege*, Atlantisz, Budapest, 2014.

W. J. T. Mitchell: *Az ekphraszisz és a másik = Uő, A képek politikája*, JATEPress, Szeged, 2008, 193–222.

5. A látás fenomenológiája

Maurice Merleau-Ponty, *A szem és a szellem = Bacsó Béla (szerk.), Fenomén és mű.*

Fenomenológia és esztétika, Kijárat, Budapest, 1997, 53–77.

Maurice Merleau-Ponty, Cézanne kételye. In *Enigma*, 1996/3, 76–90

Gottfried Boehm: *Paul Cézanne: Montagne Sainte-Victoire*. Válogatott művészeti írások. Kijárat, Budapest, 2005, 7–74.

6. Képfétis, az esztétikai túltermelése

Guy Debord, *A spektakulum társadalma*, MTA Művészettörténeti Kutatóintézet – Balassi Kiadó, Budapest, 2006.

Karl Marx, *A tőke. A politikai gazdaságtan bírálata*, Szikra Kiadás, Budapest, 1955, 43–87

Keszeg Anna, K. Horváth Zsolt, #GucciDansLesRues és 68 májusa, *A szem* – 2018. 08. 03.

(<http://aszem.info/2018/08/guccidanslesrues-es-68-majusa/>)

7. Design/művészet az antropocén korban

Schneider Ákos, Design az antropocén korban = *Artmagazin*, 2018/1, 26–31.

(http://artmagazin.hu/artmagazin_hirek/design_az_antropocen_korban.4257.html?pageid=119)

Horváth Márk, A nonhumán puszthumanitás = *Kulter*, 2019. 06. 12. (<http://kulter.hu/2019/06/a-nonhuman-poszthumanitas/>)

Prae, Antropocén, 2017/1. (<https://www.prae.hu/journal/116-antropocen/>)

Nemes Z. Márió, Az anyagiság „evilági” heterológiája, *Kulter*, 2019. 06. 13

(<http://kulter.hu/2019/06/az-anyagisag-evilagi-heterologiaja/>)

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés, munkamódszerek megbeszélése	Megbeszélés, interaktív eljárások	
2. Szép-e a természet? Kinek a természete szép? Michel Foucault (bemut.), <i>Herculine Barbin, más néven Alexina B</i> , József Műhely Kiadó, Budapest, 1997. Michel Foucault, <i>A szexualitás története. A tudás akarása</i> , Atlantisz, Budapest, 1996, 7–53.	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	
3. Az élővilág intézményesítése (1) Thomas Mann, <i>Úr és kutya. Idill = Uő, Úr és kutya. Kisregények</i> . Európa, Budapest, 1980, Gyáni Gábor, <i>A kutya mint házi barát és protézis = Korunk</i> , 2016. szeptember, 21–28.	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	
4. Az élővilág intézményesítése (2)	Megbeszélés, interaktív eljárások,	

<p>Humberto R. Maturana – Francisco J. Varela, Autopoiesis. Az élő szerveződése (ford. Lénárt Tamás) = Bónus Tibor, Kelemen Pál, Molnár Gábor Tamás (szerk.), <i>Intézményesség és kulturális közvetítés</i>, Ráció, Budapest, 2005, 237–293.</p> <p>Charles Darwin, <i>A fajok eredete. Természetes kiválasztás útján</i>, Neumann Kht., Budapest, 2004. (Harmadik fejezet – A létért folyó küzdelem)</p>	műértelmezések	
<p>5. A tömegek befekettítése 1.</p> <p>José Ortega y Gasset, <i>A tömegek lázadása</i>, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest, 1938. (VI–XIII. fejezetek)</p> <p>Gustave Le Bon, <i>A tömegek lélektana</i>, Franklin-Társulat, Budapest, 1913. (Első könyv)</p>	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	
<p>6. A tömegek befekettítése 2.</p> <p>Ernesto Laclau, <i>A populista ész</i>, Noran Libro, Budapest, 2011. (I. rész: a tömegek befekettítése)</p> <p>Peter Sloterdijk, <i>Az emberpark szabályai. Válasz Heidegger humanizmus-levelére = Jelenkor</i>, 2008. október, 1026–1040.</p>	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	
<p>7. Menedzsment, politikai populizmus</p> <p>Franz Kafka, <i>A fegyencgyarmaton = Uő, Elbeszélések</i>. Kriterion, Bukarest, 1978, 116–142.</p>	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	
<p>8. A politikai populizmus és az őslakosok</p> <p>Jorge Luis Borges, <i>A párbaj = Uő, Válogatott művei III. A tükör és a maszk. Elbeszélések</i>, Bp., Európa, 1999, 125–132.</p>	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	
<p>9. Állat és történelem</p> <p>Terike Haapoja, <i>A másként valóság története</i> (ford. Márton-Simon Anna) = <i>A szem</i>, 2017. 10. 23. (http://aszem.info/2017/10/terike-haapoja-a-maskent-valosag-tortenete/)</p>	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	

Mészöly Miklós, Sólymok csillagvilága = Uő, <i>Oh, che bella note</i> , Pont Kiadó, Budapest, 1996, 129–194.		
10. Nő és állat Han Kang, <i>Növényevő</i> , Jelenkor Budapest, 2017. Val Plumwood, Feminizmus – ökofeminizmus = Scheiring Gábor – Jávor Benedek (szerk.), <i>Oikosz és Polisz. Zöld politikai filozófiai szöveggyűjtemény</i> , L'Harmattan, Budapest, 2009, 187–216.	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	
11. Menekültek, hospitalitás Szigeti Attila, A menekült alakja és a „jog ahhoz, hogy jogaink legyenek” = Rüs-Fogarasi Enikő (szerk.), <i>Migráció. Integráció? Erdélyi évszázadok. A Kolozsvári Magyar Történeti Intézet évkönyve II.</i> , Bolyai Társaság – Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2017, 171–179. <i>Az állampolgár</i> , Vranik Roland (rend.), 2016.	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	
12. A bűnbak <i>A vadászat</i> (Jagten), Thomas Vinterberg (rend.), 2012. René Girard, <i>Látám a sátánt, mint villámlást lehullani az égből. A kereszténység kritikai apológiája</i> , Atlantisz, Budapest, 2013, 21–63.	Megbeszélés, interaktív eljárások, műértelmezések	
13. Biomozi Hódosy Annamária, <i>Biomozi – Ökokritika és populáris film</i> , Tiszatáj könyvek, Szeged, 2018. (6. fejezet) <i>Melankólia</i> , Lars von Trier (rend.), 2011.	Megbeszélés, interaktív eljárások	
14. A szemináriumok közös értékelése, visszajelzések	Megbeszélés, interaktív eljárások	

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalmának kialakításában figyelembe vettük mind a tantárgy oktatásának intézetünkben gyakorolt hagyományát, mind pedig más – hazai és főként magyarországi egyetemek – mai gyakorlatát.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadások anyagának kreatív alkalmazása, a felvetett kérdések beépülése a szemléletbe, gondolkodásba	Írásbeli dolgozat, aktív részvétel a megbeszéléseken	1/3
	A szakirodalom alapos ismerete, az összefüggések felismerése	A szakirodalom számonkérése (a vizsgadolgozat részeként)	1/3
10.5 Szeminárium / Labor	Aktív részvétel a szemináriumi munkában, a szakirodalom ismerete, önálló dolgozatok írása	<ul style="list-style-type: none"> • Minden órára kötelező az adott témához tartozó kötelező olvasmányok ismerete • Maximum 2 hiányzás megengedett 	1/3
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none"> • Jelenlét a szemináriumokon (2 hiányzás megengedett) • óráról órára a szövegek elolvasása • félév végi dolgozat elkészítése 			

Data completării	Semnătura titularului de curs		Semnătura titularului de seminar	Semnătura titularului de curs practic
11.04.2020				

Data avizării în departament

17.04.2020

Semnătura directorului de departament

**Data avizării
la Decanat**

28.04.2020

**Semnătura Prodecanului
responsabil**

Ștampila facultății